

Parlamentul
Republicii Moldova

DGJ-01 nr. 424
5 noiembrie 2024

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege cu privire la evidența rețelelor edilitare (nr. 308 din 23.10.2024)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat în titlu, prin prisma prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996 și ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și expune următoarele considerente.

1. Proiectul de lege a fost înaintat Parlamentului de către Guvern, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Prin natura relațiilor sociale reglementate, proiectul de lege se înscrie în categoria legilor organice, adoptarea cărora ține de competența exclusivă a Parlamentului, fiind astfel în concordanță cu prevederile art. 66 și art.72 din Constituție.

3. Potrivit notei de fundamentare, elaborarea proiectului de lege cu privire la evidența rețelelor edilitare a fost dictată de necesitatea înlăturării deficiențelor constatate urmare adoptării și implementării Legii nr. 150/2017 cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară.

Scopul scontat al proiectului de lege constă în reglementarea modului de evidență a rețelelor edilitare supuse evidenței, disponibilitatea datelor privind rețelele edilitare create de entități și de terți, statutul Registrului de evidență a rețelelor edilitare, crearea, ținerea acestuia, drepturile, obligațiile și responsabilitatea posesorului și deținătorului Registrului.

I. Cu titlu de observație generală, ținem să remarcăm că obiectul de reglementare a proiectului de lege constă în crearea unui nou Registru de evidență a rețelelor edilitare, care va include totalitatea informațiilor documentate privind rețelele edilitare, ținute într-un sistem informațional organizat în conformitate cu cerințele stabilite de cadrul normativ.

Pe plan legislativ, relevăm, că actualmente, toată informația privind obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară urma să fie introdusă în Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, care potrivit noțiunii definite la art. 2 din Legea nr. 150/2017 cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, acesta, de asemenea, reprezintă totalitatea informațiilor documentate privind obiectivele de

infrastructură tehnico-edilitară și drepturile asupra acestora, ținute într-un sistem informațional automatizat, organizat în conformitate cu cerințele stabilite de legislație.

La art. 4 alin. (3) din Legea nr. 150/2017 sunt indicate obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară care urmau să fie înregistrate în acest Registru. Însă, e de menționat că acesta, în corelare cu art. 5 din proiect diferă, observându-se că multe din obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară nu vor mai constitui obiective luate la evidență în Registrul de evidență a rețelelor edilitare, rămânând a fi luate la evidență doar rețelele edilitare specificate la alin. (2) al art. 5 din proiect.

Trebuie să menționăm, că Legea nr. 150/2017, prin care a fost instituit Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară se propune a fi abrogată la data intrării în vigoare a legii supuse avizării. În acest context, Capitolul VII „Dispoziții finale” din proiect nu conține norme tranzitorii care ar concretiza, cum se va proceda cu rețelele edilitare, care urmau a fi înscrise în Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară.

În nota de fundamentare la proiect se menționează, că în perioada de după adoptarea Legii nr. 150/2017, implementarea legii se confruntă cu dificultăți de esență, generate de faptul, că legea ca atare, reglementa modul de organizare și funcționare a Registrului și nu a modalității de evidență a rețelelor edilitare, fapt despre care entitățile publice responsabile de administrarea rețelelor edilitare și-au exprimat categoric dezacordul. Astfel, în Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară nu au fost înscrise nici un obiectiv de infrastructură tehnico-edilitară.

În situația creată, ținând cont, pe de o parte, de principiul activității de legiferare consacrat la art. 3 din Legea nr. 100/2017, care constă în previzibilitatea și claritatea actului normativ, iar pe de altă parte, de explicația autorilor, din care rezultă despre inexistența, de facto, a Registrului obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, pentru a exclude orice neclaritate în ceea ce privește evidența rețelelor edilitare, care urmau a fi înregistrate în acest Registru, sugerăm completarea art. 23 cu un alineat, care ar dispune, că *sub incidența legii vor cădea raporturile juridice care vor apărea după intrarea ei în vigoare.*

II. Privitor la concordanța proiectului de lege prevederilor legislative și respectării normelor de tehnică legislativă

1. Art. 1, cu referire la obiectul și domeniul de aplicare a legii, pentru o mai bună structurare a normelor propuse spre reglementare și respectării termenilor juridici consacrați la nivel legislativ, sugerăm expunerea acestuia în următoarea redacție:

„Articolul 1. Obiectul și domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege stabilește cadrul normativ privind evidența, protejarea și folosirea eficientă a rețelelor edilitare”.

(2) Prezenta lege reglementează:

a) evidența rețelelor edilitare;

b) disponibilitatea datelor privind rețelele edilitare create de entități și terți;

c) statutul Registrului de evidență a rețelelor edilitare;

d) crearea și ținerea Registrului de evidență a rețelelor edilitare;

e) drepturile, obligațiile și responsabilitatea posesorului și deținătorului Registrului de evidență a rețelelor edilitare.

(3) Prevederile prezentei legi se aplică rețelelor edilitare supuse evidenței de pe întreg teritoriul Republicii Moldova”.

Totodată, precizăm, că în cuprinsul alin. (2) pot fi instituite și alte prevederi care, în viziunea autorilor, necesită a fi introduse în cuprinsul acestuia.

2. Art. 3:

1) noțiunea „entitate”:

- privitor la prima categorie de subiecți, având în vedere reglementările cuprinse la art. 174 din Codul civil, cât și a altor noțiuni similare din legislație, recomandăm expunerea lit. a) în următoarea redacție:

„a) persoană juridică de drept public – autoritate a administrației publice centrale sau locale, altă autoritate administrativă centrală, inclusiv autoritate administrativă din subordine, autorități publice autonome care, în limitele competențelor prevăzute de lege, reglementează activitatea în domeniul rețelelor edilitare și supraveghează respectarea legislației în domeniul rețelelor edilitare”;

- referitor la a doua categorie de subiecți, pe motiv că normele de tehnică legislativă nu recomandă folosirea parantezelor, este necesar a se renunța la prezentarea unor explicații prin utilizarea acestora. În același timp, pentru a reda un conținut mai clar normei, urmează a se specifica categoria „serviciilor” pe care le va presta persoanele juridice de drept privat;

2) noțiunea „operator al Registrului”, în esență, această noțiune conține aceleași atribuții ale operatorului care sunt reglementate la art. 13 din proiect. Din considerentul că noțiunea respectivă reproduce prevederile ce se conțin la art. 13, întru evitarea dublărilor de reglementare, optăm pentru excluderea noțiunii respective. Întru susținerea poziției formulate invocăm constatările Curții Constituționale exprimate în pct. 45 din Hotărârea nr. 2/2018, unde Curtea subliniază, că *„legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține și să evite paralelismele legislative, ce generează incertitudine și insecuritate juridică. Or, în procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative”*;

3. Capitolul II „Atribuții și competențe”. Pentru un spor de claritate normativă, propunem expunerea denumirii acestui capitol în următoarea formulă: „Atribuțiile autorităților, entităților și terților”.

4. Art. 7 alin. (4), cât privește atribuția autorității administrative centrale în domeniul cadastrului bunurilor imobile de a elabora și prezenta Guvernului un raport anual privind evidența rețelelor edilitare, recomandăm a fi fixat un termen, în interiorul căruia, autoritatea respectivă va realiza acțiunea dată.

5. Art. 8 alin. (2):

a) lit. b), pentru un spor de precizie normativă, urmează a se concretiza cuvintele „precum și despre consecințe”, ca fiind o normă nedefinită;

b) lit. c), dat fiind că cuvântul „colabora” și „conlucra” au același sens, recomandăm utilizarea doar a unui termen. Reiterăm obiecția și pentru art. 9 alin. (3).

6. Art. 10 alin. (3), potrivit redacției acestui alineat, „în cazul serviciilor prestate la tarife reglementate, autoritățile de reglementare vor permite recuperarea costurilor activităților indicate la alin. (1) din contul acestor tarife”. Considerăm, că această prevedere este incertă din considerentul, că nu concretizează modalitatea de aplicare a acestora, în sensul: care sunt „serviciile prestate la tarife reglementate”; care este „autoritatea de reglementare”; „cum se vor recupera costurile activităților indicate

la alin. (1)”. Având în vedere, că normele de tehnică legislativă proclamă, că norma trebuie să fie formulată cu maximă precizie, astfel încât să excludă orice echivoc în interpretare, recomandăm revederea normei propuse la acest alineat.

În susținerea acestei teze, invocăm Hotărârile Curții Constituționale nr.11/2022, nr. 26/2016 ș.a., unde Curtea reține că actul normativ trebuie să corespundă exigențelor de calitate.

7. Art. 11 alin. (2), privitor la furnizarea datelor în format electronic de către „entitățile responsabile”, apare întrebarea, dacă prin această formulare se subînțeleg „entitățile” definite la art. 3. În caz afirmativ, urmează a se utiliza termenul „entități” care se folosește pe tot cuprinsul proiectului.

8. Art. 16 alin. (3), în ceea ce privește invocarea momentului aprobării de către Guvern a *Regulamentului* Registrului de evidență a rețelelor edilitare, reținem că acest fapt este deja menționat la art. 11 alin. (4). De aceea, întru excluderea dublărilor de reglementare, în conținutul alin. (3) al art. 16 se va exclude textul „, aprobat de către Guvern”.

9. Art. 17 alin. (2), pentru precizia normei, după cuvântul „persoană” sugerăm a se include cuvintele „fizică sau juridică”.

10. Art. 18:

a) alin. (4), potrivit redacției acestui alineat ”pentru entități și terți, serviciile de rețea (vizualizare, căutare și descărcare) ale informației din Registru sunt gratuite conform art. 9 din Legea nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale”. Potrivit art. 9 din Legea nr. 254/2016, entitățile publice responsabile pentru seturile de date spațiale vor institui servicii, cum ar fi:

b) servicii de vizualizare, care permit cel puțin afișarea, navigarea, scalarea (mărirea/micșorarea), rotirea panoramică, suprapunerea vizuală a seturilor de date spațiale, precum și afișarea informațiilor explicative și a oricărui conținut pertinent al metadatelor;

c) servicii de descărcare, care permit descărcarea copiilor seturilor de date spațiale complete sau parțiale, precum și accesarea directă a acestora, atunci când este posibil;

d) servicii de transformare, care permit prelucrarea seturilor de date spațiale în vederea realizării interoperabilității.

Totodată, la alin. (1¹) din aceeași reglementare, se prevede că autoritatea coordonatoare instituie **servicii de căutare**, care permit identificarea seturilor și serviciilor de date spațiale pe baza conținutului metadatelor corespunzătoare și afișarea conținutului acestora. Însă, norma ce privește utilizarea seturilor și serviciilor de date spațiale disponibile publicului **cu titlu gratuit** și menționate la art. 9 alin. (1) lit. b) și alin. (1¹), se regăsește la **alin. (1) al art. 12 din Legea nr. 254/2016**. Astfel, se observă, că doar utilizarea serviciilor de vizualizare și serviciile de căutare sunt disponibile cu titlu gratuit, respectiv, pentru serviciile de transformare, această prevedere nu se aplică.

Prin urmare, pentru a fi în acord cu norma expres prevăzută la alin. (1) al art. 12 din Legea nr. 254/2016, sugerăm expunerea acestui alineat în următoarea redacție:

„Pentru entități și terți, serviciile de rețea, cum ar fi, serviciile de vizualizare și serviciile de căutare ale informației din Registru sunt cu titlu gratuit, conform alin. (1) al art. 12 din Legea nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale”.

11. Art. 23 alin. (2):

a) deoarece Legea nr. 150/2017 cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară a fost supusă modificării, după sursa publicării Legii se vor introduce cuvintele „cu modificările ulterioare”.

b) Concepția sistemului informațional automatizat "Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară a fost aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 133/2014 cu privire la crearea sistemului informațional automatizat „Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară”. Urmare adoptării acestui act normativ, în multe legi a fost introdusă mențiunea despre înregistrarea unor anumite obiecte de infrastructură tehnico-edilitară în Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară.

Întrucât Legea nr. 150/2017 cu privire la Registrul de infrastructură tehnico-edilitară se propune a fi abrogată la data intrării în vigoare a legii, urmează a fi amendate și legile care fac referință la acest Registru (a se vedea, în acest sens, art. 22 alin.(1) și (2) din Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice; art. 22 alin. (5) din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică; art. 17 alin. (8) din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007; art. 11 alin. (2) lit. l) din Legea nr. 1543/1998 cadastrului bunurilor imobile).

În plus, necesitatea revizuirii legislației în vigoare se datorează și faptului, că unele obiecte de infrastructură tehnico-edilitară nu sunt incluse în lista obiectelor supuse evidenței în Registrul evidenței rețelelor tehnice prevăzute la art. 5 din proiect. Spre exemplu, evidențiem art. 53 alin. (3) din Codul transportului feroviar nr. 19/2022 care dispune că *”Liniile de cale ferată sunt supuse înregistrării de stat în Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară”*; art. 23 alin. (6) din Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere: *”Obiectele pentru păstrarea și comercializarea produselor petroliere sunt supuse înregistrării de stat în Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară”*; art. 1 alin. (5) din Legea drumurilor nr.509/1995: *”Drumurile sunt supuse înregistrării de stat în Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară”*.

Prin urmare, întru elucidarea tuturor aspectelor invocate, precum și în temeiul art. 48 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, optăm pentru completarea alin. (2) al art. 23 din proiect cu o normă, care ar abilita Guvernul, ca într-o anumită perioadă de timp să prezinte Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în conformitate cu prezenta lege. La fixarea termenului se va ține cont de momentul intrării în vigoare a legii, astfel încât la implementarea noilor reglementări să fie excluse dublările de reglementare.

În concluzie, proiectul de lege poate fi supus examinării cu luarea în considerare a sugestiilor prezentului aviz.

 Tatiana MALAI,
Șef adjunct Direcție generală

Ex: I. Băieșu
Tel: 551